

Hodnocení bakalářské práce Pavlína Fiřtové Téma závislosti v autobiograficky laděných prózách.

Zvláštní téma, jako by na rozhraní medicíny a literatury: obě sféry přítomny, ale – která z nich dominuje? Problematika natolik závažná, a přece před ní moderní současnost stojí bezbranná, subjekty – v lepším případě pacienti či klienti odvykacích zařízení – jsou za své zpovědi slavnostně „ověšováni“ literárními cenami (M. Duffková); napadá mne – odměňování vlastně za co? Za zbabělost, slabost, bezradnost? Za zoufalá přiznání neschopnosti s „drakem“ skoncovat? Nebo za literární, „umělecké“ kvality přiznávání stejně zoufalých? Schizofrenní společnost, jež oceňuje slabé silných nemaje?

Na takto tenký led umísťuje autorka svoji práci, pojatou zodpovědně jak po stránce odborné přípravy (viz v Seznamu literatury uvedené množství titulů odborné literatury, čímž upozorňuji à priori na kvalitu odborných pasáží textu), tak po stránce tvůrčí, dokonce možno říci, že právě zde se jí daří uchovat si vzácně „chladnou hlavu“, jakkoliv téma samo emoce přímo burcuje.

Předně oceňuji kompozici, na níž je práce konstruována: minilekce „drogové propedeutiky“, přiblížení či uvedení tématu dvěma z proslulých textů literatury světové (*My děti ze stanice Zoo*, *Na vlastní kůži*), pasáž věnovaná problematice závislosti, na její adresu pouze in margine: skvělá, jakkoliv vzhledem k rozsahu práce dosti zevrubná (možná ku podivu, ale – nedoporučoval bych ji krátit, spíše poté texty M. Duffkové a J. Formánka analyzovat detailněji).

Následuje prezentace obou klíčových textů i jejich „praktická“ analýza, cenná zejména tím, že se v ní prolínají autorčiny úvahy jak nad problematikou drog, tak nad literárním podáním příběhů obou „domácích“ protagonistů. Právě tato část práce může být varovně vztyčeným prstem, anebo beznadějným mávnutím rukou, právě zde jako by autorka kumulovala „souboj“ obou sfér, kniha přestává být papírem a stává se bolestí. Skutečností i pravdou.

Odtud také moje poklona za způsob, jímž autorka dle mého tuto zrádnou fúzi zvládla na pouhých čtyřiceti stránkách, totiž fúzi „droga – literatura“. Odtud ale také jediná má výtka – v této místy napínavé až strhující četbě postrádám více literatury, více hlubšího literárně historického či literárně vědeckého ponoru, onen jazykovědný „appendix“ (Jazykové porovnání na s. 35 – 37) mi přijde přece jen coby malá náplast na větší „literární očekávání“, zcela upřímně přičítám však tento „lapsus“ spíše absenci informací související se změnou osoby vedoucího práce než bakalaristce samotné.

Připomínky nemám, leč snad k onomu pokusu o „zaštítění“ pojmu **Autobiografie** výkladem z *Lexikonu* pánů Všetického a Pavery (s. 9), co však autorka jistě ví: užití ich-formy i její „účinek“ na čtenáře je známý již staletí a právě ona „autentičnost“, již čtenář nejnáze (ale i nejraději!) podléhá, může být – a dosti často i jest – pouze „hrána“, tj. předstírána. Inu byznys je byznys.

A tak snad jediný můj otazník pragmatický – co s takovými texty? Obdivovat? Oceňovat? Mají varovat před příčinami? Před následky? Před obojím? Mají šokovat? Znechucovat a odrazovat líčením zbabělosti či slabostí postižených? Odrazovat od příjemného „závislého“ bloudění? Máme je pročitat pobaveně jako „nekrology

slavných“? Nebo je nezúčastněně a chladnokrevně analyzovat pouze jako produkt studentské aktivity, nezbytný k ukončení studia?

Předložená práce je napsána zasvěceně, kultivovaně a de facto bez pravopisných či stylistických nedostatků a jako takovou ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji jako velmi dobrou až výbornou.

V Plzni 30. července 2022

Jiří Staněk

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jiří Staněk

Hodnocení bakalářské práce Pavlína Fiřtové Téma závislosti v autobiograficky laděných prózách.

Zvláštní téma, jako by na rozhraní medicíny a literatury: obě sféry přítomny, ale – která z nich dominuje? Problematika natolik závažná, a přece před ní moderní současnost stojí bezbranná, subjekty – v lepším případě pacienti či klienti odvykacích zařízení – jsou za své zpovědi slavnostně „ověšováni“ literárními cenami (M. Duffková); napadá mne – odměňování vlastně za co? Za zbabělost, slabost, bezradnost? Za zoufalá přiznání neschopnosti s „drakem“ skoncovat? Nebo za literární, „umělecké“ kvality přiznávání stejně zoufalých? Schizofrenní společnost, jež oceňuje slabé silných nemaje?

Na takto tenký led umísťuje autorka svoji práci, pojatou zodpovědně jak po stránce odborné přípravy (viz v Seznamu literatury uvedené množství titulů odborné literatury, čímž upozorňuji à priori na kvalitu odborných pasáží textu), tak po stránce tvůrčí, dokonce možno říci, že právě zde se jí daří uchovat si vzácně „chladnou hlavu“, jakkoliv téma samo emoce přímo burcuje.

Předně oceňuji kompozici, na níž je práce konstruována: minilekce „drogové propedeutiky“, přiblížení či uvedení tématu dvěma z proslulých textů literatury světové (*My děti ze stanice Zoo*, *Na vlastní kůži*), pasáž věnovaná problematice závislosti, na její adresu pouze in margine: skvělá, jakkoliv vzhledem k rozsahu práce dosti zevrubná (možná ku podivu, ale – nedoporučoval bych ji krátit, spíše poté texty M. Duffkové a J. Formánka analyzovat detailněji).

Následuje prezentace obou klíčových textů i jejich „praktická“ analýza, cenná zejména tím, že se v ní prolínají autorčiny úvahy jak nad problematikou drog, tak nad literárním podáním příběhů obou „domácích“ protagonistů. Právě tato část práce může být varovně vztyčeným prstem, anebo beznadějným mávnutím rukou, právě zde jako by autorka kumulovala „souboj“ obou sfér, kniha přestává být papírem a stává se bolestí. Skutečností i pravdou.

Odtud také moje poklona za způsob, jímž autorka dle mého tuto zrádnou fúzi zvládla na pouhých čtyřiceti stránkách, totiž fúzi „droga – literatura“. Odtud ale také jediná má výtka – v této místy napínavé až strhující četbě postrádám více literatury, více hlubšího literárně historického či literárně vědeckého ponoru, onen jazykovědný „appendix“ (Jazykové porovnání na s. 35 – 37) mi přijde přece jen coby malá náplast na větší „literární očekávání“, zcela upřímně přičítám však tento „lapsus“ spíše absenci informací související se změnou osoby vedoucího práce než bakalaristce samotné.

Připomínky nemám, leč snad k onomu pokusu o „zaštítění“ pojmu **Autobiografie** výkladem z *Lexikonu* pánů Všetického a Pavery (s. 9), co však autorka jistě ví: užití ich-formy i její „účinek“ na čtenáře je známý již staletí a právě ona „autentičnost“, již čtenář nejspíše (ale i nejrady!) podléhá, může být – a dosti často i jest – pouze „hrána“, tj. předstírána. Inu byznys je byznys.

A tak snad jediný můj otazník pragmatický – co s takovými texty? Obdivovat? Oceňovat? Mají varovat před příčinami? Před následky? Před obojím? Mají šokovat? Znechucovat a odrazovat líčením zbabělosti či slabostí postižených? Odrazovat od příjemného „závislého“ bloudění? Máme je pročitat pobaveně jako „nekrology

slavných“? Nebo je nezúčastněně a chladnokrevně analyzovat pouze jako produkt studentské aktivity, nezbytný k ukončení studia?

Předložená práce je napsána zasvěceně, kultivovaně a de facto bez pravopisných či stylistických nedostatků a jako takovou ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji jako velmi dobrou až výbornou.

V Plzni 30. července 2022

Jiří Staněk

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

Jiří Staněk